

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ВІД ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ ОРГАНІЗМІВ

Кравченко Є. В.

студент III курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Гончарова А. В.

к.ю.н., доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Однією з міжнародних проблем є проблема захисту прав споживачів від ГМО, зовсім не дивно, що майже кожна особа вживає у своєму раціоні дані продукти харчування. Але не кожен з них перевіряє напис на етикетці чи задумується чи дійсно цей продукт є безпечним, або навіть менш шкідливим для здоров'я. В нашому дослідженні буде проаналізовано досвід роботи передових країн.

Сучасний стан дослідження у сфері захисту прав споживачів відзначається накопиченням значного наукового матеріалу, створенням теоретичних концепцій права людини на особисту безпеку. Найбільшого загострення у сучасних умовах набуває правове регулювання безпеки у частині здійснення особою права на безпечність об'єктів споживання. Серед них виділяються дві основні групи: продукти харчування та предмети побуту [1].

В США ГМО не підлягає маркуванню, що до останніх результатів коли було опитано населення, близько 90% населення виступає за маркування даної продукції, це може бути доведено тим, що громадяни хочуть знати, що вини вживають та хочуть бути впевнені в якості даної продукції та її належному стані. Ще в травні 1962 року президентом США Джоном Кеннеді було підписано Білль «Про захист прав споживачів», у якому й до сих пір закріплено право на безпеку продуктів, можливість отримання повної та правдивої інформації на товар та відстоювання прав та інтересів споживача. Цей документ вкладений в основу «Керівних принципів для захисту інтересів і прав споживачів», який був у квітні 1985 року на генеральній асамблеї ООН, що набуває чинності і по цей день, має свою вершину та правову роботу [2, с. 87]. За прогнозами Організації Об'єднаних Націй вже до 2030 року потреба населення Землі в продуктах харчування буде зростати і може становити близько 60% і без застосування хімічних засобів рослинності не вистачить щоб задовільнити потреби людства, тож продукція є потрібна, але й не потрібно забувати, що дану справу потрібно робити. Не додає оптимізму і презумпція про те, що «під час розгляду вимог споживача про відшкодування збитків, завданих недостовірною або неповною інформацією про продукцію чи недобросовісною рекламою, необхідно виходити з припущення, що у споживача немає спеціальних знань про властивості та характеристики продукції, яку він придбаває», оскільки не має значення про те, знає споживач про шкідливість ГМО чи ні, якщо він взагалі не знає про його наявність у продовольчому товарі [3, с. 90]. Головною проблемою яка з'явилася на даному етапі є вимоги, що до обов'язкового маркування ГМО, так як воно встановлюється за власною ініціативою країн, це можна пояснити, що в ЄС є обов'язкове маркування може бути як короткострокова щодо відсутності будь-яких доказів безпеки ГМО. За даними німецького журналу "Deutsche Welle" близько 100000 людей вмирає щороку у світі через неправильне поводження з хімічними засобами захисту рослин.

Дві третини всіх ГМО у світі вирощуються в США, тому не дивно, що в цій країні самі ліберальні закони щодо ГМО. Трансгени в США визнані безпечними,

прирівняні до звичайних продуктів, а маркування продуктів, що містять ГМО – необов'язкове. Подібна ситуація і в Канаді - третьою за обсягами виробництва ГМ-продуктів у світі. Організації, які захищають права споживачів, займаються насамперед вивченням та аналізом проблем, з якими стикаються споживачі країни. Для отримання об'єктивної інформації від споживачів у більшості держав проводяться соціальні дослідження споживачів, які є предметом для аналізу та міждержавного обміну. У Великобританії, наприклад, існує система виявлення даних про побутові нещасні випадки на базі інформації лікарень. Часто такі програми працюють під патронатом певних міністерств та відомств здійснюючи обробку та узагальнення інформації і фінансуються за рахунок бюджетних коштів. Так, у Данії Національне агентство у справах споживачів регулярно узагальнює дані майже 80 місцевих організацій та груп формуючи на цій основі подальшу стратегію своєї діяльності. У США до структури Комісії з безпечності споживчих товарів входить директорат епідеміології, який узагальнює інформацію, отриману за допомогою національної електронної системи спостереження за рівнем травматизму в країні тощо [4, с.9].

Відомо що у січні 2000 року на Конференції Сторін Конвенцій про біологічне різноманіття на якій було започатковано та схвалено Протокол про біобезпеку, який має назву Картагенський протокол який й набрав чинності у 2003 році, але після того як його ратифікували понад 50 країн світу і за останніми даними нині її підтримують близько 147. Всі країни Європейського Союзу у своїй діяльності яка використовує та створює ГМО опирається на дане законодавство.

Порівняти дану систему можна з Великобританією, що саме в даній країні використання йде на три основні продукти, що розглядають ГМ сої, томатів кукурудзи. Саме в даній країні заборонено продавати чи вживати будь які свіжі ГМО продукти, саме тому будь-які нові продукти оцінює спеціальний комітет. Крім даних експертів також входять три представника: два представники споживачів та один захисник моралі.

Кожна держава для досягнення основних напрямів із захисту прав споживачів використовує певний історично сформований набір інструментів, до них входять адміністративні, фінансові, податкові, політико-виховні, ідеологічні, юридичні та організаційні заходи впливу щодо захисту інтересів і прав споживачів. У різних державах існують різні співвідношення впливу. На території США діє досить розгалужена та потужна система організацій, які займаються захистом прав споживачів, мета яких: по-перше, на етапі попереднього контролю виключити можливість виробників диктувати споживачам свої правила, які б суперечили вимогам чинного законодавства; по-друге, створити всі умови, щоб споживач відчував себе захищеним; по-третє, здійснювати постійний контроль з метою не допущення виготовлення і розповсюдження небезпечної для споживання продукції, а у випадку виявлення такої притягати до відповідальності винних [5, с.23]. У Франції, яка входить до переліку країн, де найбільше захищені споживацькі інтереси громадян, діє історично сформована сильна державна система органів влади, що займаються захистом прав споживачів [6, с.29].

Підсумовуючи проведене дослідження, зазначимо, що захист прав споживачів є невід'ємною частиною існування суспільства. Тільки за умов реалізації товарів, робіт та послуг існує споживач в усіх державах, де є товарне виробництво та ринкові відносини, існує й існуватиме проблема відносин споживача та виробника (продавця).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року // Відомості ВРУ. – 1991. - № 390.
2. Використання генетично-модифікованих організмів у сільськогосподарському виробництві: інформаційно-правовий аспект / С. І. Бугера // Інформація і право. - 2011. - № 3(3). - С. 84-92.
3. Піддубна Д. С. Доктринальна закріпленість генетично модифікованих організмів як виокремленого інституту екологічного та земельного права / Д. С. Піддубна // Наукове періодичне видання «Карпатський правничий часопис». – 2013. – Вип. 1 (01). – С. 85-90.
4. Лазарева А. Захист споживачів у Франції / А. Лазарева // Споживач. – 1997. – № 7. – с. 29.
5. Захист прав споживачів у Європейському Союзі та Україні: аналіт. звіт / Спільний проект Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй; Спільнота споживачів та громадські об'єднання - К., 2007. – 36 с.
6. Надрага В. І. Взаємодія владних структур, політичних і громадських організацій як засіб підвищення ефективності управління на регіональному рівні: дис. канд. наук з держ. управління: 25.00.02 / В. І. Надрага. - К., 2003. – 248 с.

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТРАКТНИХ ВІДНОСИН ПРИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Лада В. Ю.

студент II курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Гончарова А. В.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Сьогодні неможливо представити нормальне функціонування держави без стабільної економіки. В свою чергу, економіка не може нормально працювати без повноцінного функціонування механізму державних закупівель, що забезпечує взаємодію між усіма складовими економічної системи. Державні закупівлі є важливим інструментом у сучасному механізмі ринкового господарства тому, що сприяють розвитку внутрішньої торгівлі. Держзакупівлі є показником економічної цивілізованості країни, оскільки через ступінь розвитку механізму державних закупівель можна визначити рівень розвитку всієї економічної системи. Проте в сучасному законодавстві є багато недоліків та прогалин, які впливають на загальне функціонування інституту державних закупівель. Проте фахівці намагаються удосконалювати процедуру та прозорість витрачання державних коштів, але їхні дії не завжди були зроблені на користь держави чи держбюджету.

Теоретичну основу даного дослідження становлять праці таких вчених-юристів: М. Галушак, С. Козлов, А. О. Луковкін, Л. Дацюк, І. Сергієнко, В. Стоян, С. Чигир, І. Луценко, Д. Денков, Я. Приходько, Л. Катроша, М.В. Афанасьєв, У. Бурханов, Н. С. Вітвицька, І. Ю. Чумакова, М. М. Коцупатрій, М. Т. Фенченко, В.В. Зубар, К.В. Кузнецов, Т. Кайдаш, О. Міщенко, Л. М. Пісьмаченко, О. О. Критенко, О. Л. Садовенко та інші.